

SÖKANDE

Viser AB, 556610-2439
Vattenverksvägen 64
212 43 Malmö

MOTPARTER

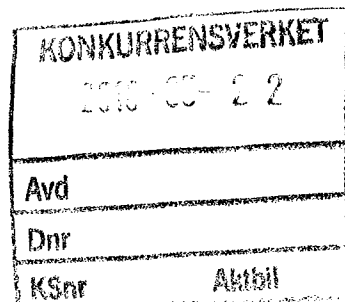
1. Ljungby kommun
341 83 Ljungby
2. Everon Sverige AB, 559073-8992
c/o Christer Arlehed
Olai Kyrkogata 50
602 32 Norrköping
3. Tunstall AB, 556135-1197
Box 9028
200 39 Malmö

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Ljungby kommun ska göra om utvärderingen med beaktande av vad som angetts i domskälen.

YRKANDEN M.M.

Ljungby kommun (kommunen) har genomfört en upphandling av trygghetslarm för särskilt boende. Upphandlingsformen var öppet förfarande. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet avsågs att antas. Utvärderingskriterierna var pris, användarvänlighet och intervju. Fem anbud inkom och tre kvalificerades till utvärdering. Everon Sverige AB (Everon) tilldelades uppdraget. Tunstall (Tunstall) rangordnades som nummer två.

Viser AB (**Viser**) som kom på tredje plats ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att utvärderingen ska göra om på så sätt att vinnaren och rangordnade tvåan förkastas varvid Viser tilldelas kontraktet. Om kommunen utvärderat i enlighet med underlaget skulle Viser fått uppdraget. Samtliga krav måste vara uppfyllda för att ett anbud ska utvärderas. Av punkten 3.1.10 framgår att anbudet ska innehålla broschyrer och produktinformation eller intyg från tillverkaren som styrker att ställda krav är uppfyllda. Även priser på dessa ska bifogas. Av frågor och svar nummer 18 framgår även följande. Vanligaste förekommande larmtillbehören såsom dörrlarm och rörelselarm ska lämnas med hyrespris per styck och månad. Både Everon och Tunstall har underlåtit att lämna dessa uppgifter. Dessutom har Tunstall i anbudet refererat till ”bilaga systembeskrivning Tuncore” som inte finns i anbudet. Anbudsgivaren har därför inte styrkt att kraven i punkterna är uppfyllda.

Kommunen har inte specificerat eller angett några tillbehör utöver grundsystemet. Det är därför tydligt att tilläggsbeställning kommer att göras på åtskilliga tillbehör under avtalstiden. Om inte tillbehörslistan tas med blir det omöjligt för kommunen att kunna förutse merkostnader kopplade till upphandlingen.

Kommunen bestrider i första hand bifall till ansökan. I andra hand yrkas att upphandlingen görs om. I huvudsak anförs följande. Kommunen har rimligen tolkningsföreträde för det egna underlaget. Även otydliga underlag får godtas förutsatt att de grundläggande principerna inte träds förnär. Det stämmer alltså inte att det var obligatoriskt att lämna pris på larmtillbehör. Av punkten 3.1.10 framgår vad anbudet måste innehålla för att inte förkastas. Everon har sänt in bilagan som anger att bolaget försäkrar att alla ställda krav är uppfyllda. I synnerhet avseende punkterna 3.1.6, 3.1.7, 3.1.8, 3.1.9, 3.1.10, 3.1.11, 3.1.12 och 3.1.18.

Det obligatoriska kravet framgick klart och tydligt. Viser menar att kravet skulle vara insmuget i förfrågningsunderlaget under en rubrik som inte på något sätt visar att det rör sig om ett obligatoriskt krav. Att tolka underlaget på detta sätt skulle strida mot transparensprincipen. Dessutom är kravet i 3.1.10 inte direkt kopplat till vad som upphandlas. Ett sådant krav skulle dessutom vara oproportionerligt. Av kammarrättspraxis från Stockholm framgår att det är oproportionerligt att förkasta anbud till följd av oväsentliga och irrelevanta avvikelser från obligatoriska krav (1547-14, 897-14 samt 2391-12).

Vinnande leverantörerna Tunstall och Everon har getts tillfälle till yttrande. Everon har framfört följande. Bolaget uppfyller alla ställda krav. Punkt 3.1.10 uppställer inga obligatoriska krav på att bifoga intyg eller produktinformation utan ger en valmöjlighet härom. Detta har Evron svarat ja på. Under anbudstiden har en fråga med nummer 22 tillkommit under ”frågor och svar”. Kommunen har svarat att det är tillräckligt att enbart ange att kraven är uppfyllda. Detta är ett senare svar än nummer 18. Det får därför antas att detta ersätter vad som tidigare sagts under nummer 18. Eftersom framtida eventuella larmtillbehör inte finns på marknaden går det inte heller att bifoga information eller prissättning. Det enda som går att prissätta är offere-rad lösning som anbudsgivaren anger uppfyller alla krav.

Tunstall har inte hörts av.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av handlingarna i målet framgår att kommunen beslutade om att utföra upphandlingen den 14 januari 2016. Därmed gäller lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. En upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på. Domstolens prövning är begränsad till de omständigheter som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69). Det är således Viser som har att visa att kommunen har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att Viser har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta. Krav som uppställs i en upphandling kan delas upp i obligatoriska och icke obligatoriska krav.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

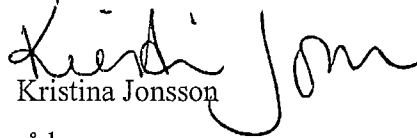
I den s.k. kravspecifikationen under rubriken larmtillbehör och punkten 3.1.10 anges följande. "Samtliga larmtillbehör som ska anslutas till tjänsten. Det ska gå att ansluta larmtillbehör av olika modell och fabrikat till tjänsten. Följande tillbehör ska kunna anslutas: rörelselarm, sänglarm, passagelarm, fallarm, sensorlarm, rökdetektor, dörrlarm, ledljus och IR kameror ska kunna anslutas trådlöst till systemet i samtliga lägenheter på samtliga boende. Det ska även vara möjligt att ansluta ytterligare larmtillbehör som kommer ut på marknaden under avtalstiden utan extra kostnad. Anbudsgivarens personal ska kunna installera larmtillbehören." Av ovanstående punkt framgår vilka tillbehör som ska kunna anslutas till larmet. Kravet framstår som obligatoriskt.

Under kravbeskrivningen anges följande. "Har broschyrer och produktinformation, alternativt intyg från tillverkaren, som styrker att ovan ställda krav är uppfyllda samt priser på dessa, bifogats anbudet?"

Frågan i målet är huruvida kommunen ställt krav på lämnande av prisuppgift från anbudsgivarna. Ovanstående formuleringen framstår som något vag. Dessutom är påståendet ställt som en fråga. Under upphandlingstiden har dock kommunen lämnat ett svar avseende punkt 3.1.10. Detta publicerades som nummer 18 i "Frågor och svar". "Texten ändras så att det ska vara möjligt att ansluta vanligt förekommande larmtillbehör. Vårt syfte med skrivningen är att vi ska kunna få tillgång till nya larmtillbehör som kommer ut på marknaden. Om Ni vill begränsa detta till ett eller ett fåtal märken är det OK. De vanligast förekommande larmtillbehör såsom Dörrlarm och Rörelselarm ska hyrespris per st och månad lämnas." Återigen omnämns alltså en prisuppgift. Även om kommunen nu menar att lämnande av prisuppgift inte är ett obligatoriskt krav, förstärker dessa båda formuleringar tillsammans den motsatta uppfattningen. Frågan under punkten 22 hanterar inte prisuppgifter utan broschyrer, produktinformation samt intyg. Den punkten

är sålunda inte relevant i målet. Av handlingarna i målet framgår inte att Everon och Tunstall bifogat några prisuppgifter till sina anbud. Anbudet är därför inte fullständiga och borde inte ha utvärderats. Förvaltningsrättens samlade bedömning är sålunda att kommunen i strid mot LOU har utvärderat två anbud som inte var kvalificerade. Ansökan om överprövning bör därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109-1D-LOU)

Kristina Jonsson
rådman

Föredragande har varit Helene Larsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom **tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.